

Het heiligenboek

Heiligen aan het woord (4). Hiëronymus van Stridon *Tom Zwaenepoel*

Van de vier westerse kerkvaders is Hiëronymus de geleerdste met een voor zijn tijd geniale talenkennis (Hebreeuws, Grieks en Latijn). Hij wordt omstreeks 347 geboren in Stridon, in het huidige Kroatië. Eerst gaat hij naar Rome, waar hij grammatica, stilistiek, literatuur, retoriek en filosofie studeert. Vervolgens wordt hij monnik, leidt hij in Chalkis in de Noord-Syrische woestijn een streng ascetisch leven en verdiept zich in exegetische en literaire studie. Later roept Damasus I hem naar Rome en stelt hem aan als zijn privésecretaris. Na de dood van de paus (384) sticht Hiëronymus in Betlehem drie vrouwen- en één mannenklooster, dat hij voortaan leidt. Tot zijn dood (419) dient hij hier ook de wetenschap als vertaler, exegeet en theoloog. Zijn wetenschappelijk werk is van grote waarde omdat hij de kennis van de Grieken en joden door gaf aan het Westen. Hij schrijft commentaren op de Bijbel en werkt aan een nieuwe vertaling, de *editio vulgata*, die de maatgevende, algemeen gebruikte uitgave van de Heilige Schrift werd. Voor Hiëronymus is het vanzelfsprekend dat een christen die teksten ook heel concreet uitvoert, dat hij leeft met Gods woord. In deze persoonlijke dialoog spreekt God met ieder van ons en Hij heeft

voor ieder van ons een boodschap. Om niet in het individualisme te vervallen, wordt Gods Woord ons echter ook gegeven om gemeenschap te vormen. Daarom lezen en beluisteren we de Bijbel in gemeenschap met de levendige Kerk. De bevoorrechte plaats hiervoor is de liturgie. Hiëronymus geeft ons een mooie definitie van 'waar geluk': „Gelukkig is het geweten dat geen kwaad hoort en denkt!” (In *Isaiam* prophetam 10, 33). We weten dat het 'hart' in de Bijbel niet alleen een lichaamsdeel aanwijst, maar het middelpunt van de persoon, de zetel van zijn plannen en oordelen. Een synoniem hiervoor is het geweten. Wie een 'luisterend hart' heeft, beschikt over een geweten dat in staat is te luisteren, dat voor de stem van de waarheid ontvankelijk is en daarom in staat is om het goede van het kwade te onderscheiden. Het is een eigenschap van de menselijke natuur om steeds heen en weer geslingerd te worden tussen beide polen. Het zijn de grote verleidingen van onze samenleving, van onze tijd. Aan het einde van zijn leven is Hiëronymus ontgoocheld, omdat hij meent een vruchteloze strijd gestreden te hebben: hij wordt blind, zijn vrienden sterven, zijn klooster wordt geplunderd. In zijn Brief aan Paula schrijft hij:

„Word ik blind, dan heb ik nog de troost dat een vriend voor mij zal voorlezen.” Hij beseft dat niemand geboren is om alleen te zijn. Leven betekent relatie. Een echte vriend laat je nooit in de steek. En de beste vriend die verrijkt je geest door boeiende en eerlijke gesprekken, die moed geven om verder te gaan. Ondanks de ontgoocheling is Hiëronymus er zich van bewust: „Niemand mag aan dit leven wanhopen” (*Breviarium in Psalmos*, Psalm 107). Er is altijd een lichtpuntje op de lange en onvoorspelbare levensweg. De tegenslagen en hindernissen kunnen ontmoedigen, maar toch is er hoop. Er zijn ontelbare kleine positieve gebaren in het dagdagelijkse leven. Deze zijn echter alleen met de ogen van het hart herkenbaar. Hiëronymus heeft ze bij zijn 'echte' vrienden gevonden. En ook in de dialoog met zijn Vader, die hij in stilte en eenzaamheid opzocht en ook gevonden heeft. Hiëronymus is meer dan een groot intellectueel. Hij is ook een wijs man. Vandaag de dag is het niet vanzelfsprekend om wijsheid te horen. Wijsheid is iets anders dan slimheid. Wijsheid is volgens de Griekse filosofische traditie de eerste kardinale deugd. Volgens Hiëronymus verhoogt „ouderdom de wijsheid en geeft wijzere raad” (*Commentaria in Amos*). Jam-

mer genoeg worden bejaarden in de samenleving almaar vaker opzijgeschoven. Hun toenemende aantal moet echter als een zegen voor onze samenleving worden beschouwd. Hun kennis, ervaring en levenswijsheid zijn goud waard. Het luisteren naar de wijze raad van oude mensen is gelijktijdig een teken van dankbaarheid en respect.

Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijsheid van honderd en enige heiligen*, Lannoo, Tielt, 2008, 345 blz., 19,95 euro, ISBN 978 90 209 8041 7.

Omroep

22 juni, 15 uur, Canvas. *Biodiversiteit in België*, tweedelige documentaire naar aanleiding van het Jaar van de Biodiversiteit. Zie ook ons dossier op bladzijde 12-13.
22 juni, 20.45 uur, VRT één. *The Aviator*. Biografisch drama van Martin Scorsese uit 2004 over filmproducent en vliegenier Howard Hughes. Met Leonardo DiCaprio en Cate Blanchett.
23 juni, 21.10 uur, VRT één. *Fried Green Tomatoes*, melodrama uit 1991. Evelyn Couch (Kathy Bates) raakt in een bejaardenhuis aan de praat met de nog zeer vitale Ninny Threadgoode (Jessica Tandy). Die beschrijft de noodlottige gebeurtenissen lang geleden in het Whistle Stop Cafe, uitgebaat door haar nicht Iddie. Opmerkelijke kroniek met verrassende epiloog.
24 juni, 12 uur, Canvas. In *Canvas Klassiek* de Duitse documentaire *Schumanns duistere schaduw*, over het leven van de grote romantische componist Robert Schumann (1810-1856), om 12.55 gevolgd door de uitvoering van diens *Kreisleriana* uit 1838 door Piet Kuijken.
24 juni, 15.25 uur, VRT één. De Wiener Philharmoniker geeft zijn traditioneel zomerconcert in de tuinen van het paleis Schönbrunn in Wenen, met de Venezolaanse *wonderboy* Gustavo Dudamel als dirigent.

De vrome kudde

Slim Ingezonden door Urbain Vrijdaghs

Een vader trekt met zijn bolleboos van een zoon op campingtrip naar de Ardennen. In een open vlakte slaan ze hun tent op en vallen even later uitgeput van de lange wandeling in slaap. Na enkele uren maakt de vader zijn zoon wakker. Volgende conversatie ontspint zich:

- Zoon, kijk eens naar de hemel en vertel me wat je zoal ziet?
- Ik zie miljoenen sterren, papa.
- Wat maakt je dat eigenlijk duidelijk?
- Astronomisch maakt me dat duidelijk dat er miljoenen sterren, planeten en sterrenstelsels in het heelal aanwezig zijn.

De vader geeft zijn zoon een klap op het hoofd en zegt:

- Wel nee idioot, iemand heeft onze tent gestolen!

Slim Ingezonden door Jan Umans

Het zoontje:

- Pa, wie heeft de Galliërs verslagen?

Waarop de vader:

- In welke afdeling spelen die?

In onze Kerk mag best wat meer gelachen worden. Dat blijkt ook de uitdrukkelijke wens van heel wat lezers. Die proberen we in deze rubriek op hun wensen te bedienen. Wekelijks één of meerdere mopjes, leuke anekdotes, bedenkingen, woordspelingen... Kent u er nog een leuke? **KERK & leven · Vrome Kudde**, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, fax 03 210 08 49, e-mail devromekudde@kerknet.be.

sneeuwstorting	autogas	asvaas	vreemd	voedingsstof
verslaggeving	papierklem	wilde haver		glibberig
↓	↓	↓	↓	↓
↪		5		
deel v.e. trein			zangstem	8
speeltuin-toestel			toegangs-prijs	↪
↪	4	plaats in Frankrijk	jaar-telling	tafel-linnen
			eminentie	
namaak		voeg-woord		de dato
skelet		vrucht		reclama-nt
↪		↓		↓
				vulkaan op Sicilië
vestibule	wedstrijd-beker	3	ceintuur	2
	papegaai			
↪	↓	gras-steppe		
		boven-matig		
kerkelijk gebruik		↪	ooit	6
↪	7		knaag-dier	

Tijdschriften van 'De Puzzelaar' vindt u in de perswinkel.

DEPUZZELAAR

© De Puzzelaar

Oplossing van de puzzel van vorige week: **CELGROEI**

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---